

Så får biologisk mångfald liv

Gökotta med CNV, 19 april 2023

CENTRUM FÖR
NATURVÄGLEDNING

Vi som är här

Annika Lindhe
Smakäventyr, Halland
Naturturismverksamhet

Moa Pettersson
SLU Artdatabanken, mm

Per Bengtson
SLU Centrum för
naturvägledning, CNV

Annika Borg,
forskningskommunikatör på
SLU Centrum för biologisk
mångfald.

Viveca Jansson, ekolog
Miljöförvaltningen, Stockholm
stad

Anita Rundlöf
Åstrandsnäs, Stöllet
Klarälvdalens Folkhögskola

Therese Säfström
Miljöverkstan i Haninge.
Kommunens naturskola.

Anna Brandeby Harström
Rådgivare biologisk mångfald
Trollhättans stad

Lotta Albertsson
Rikardsgården, Tiveden
Naturturismverksamhet

Susanne Holm
Brobacka, Alingsås
Naturturismverksamhet

Maria Carlsson
Syssebäck
Klarälvdalens Folkhögskola

Charlotta Kjellström,
Naturvårdare
Stadsbyggnadsförvaltningen
Eskilstuna kommun

Jasmine Zhang
SLU CNV

Jessica Bergström
Förvaltningen för
kulturutveckling. VGR

Annica Forsberg
Forsberg natur &
kommunikation AB

Marie Johansson
Naturum Värmland

Per-Arne Malmberg
Skoogsstyrelsen
Kalix

Gunilla Nyström
Sunne
Klarälvdalens Folkhögskola

Alexander Baker,
Klarälvdalens Folkhögskola,
Bergslagens Visitor Center mf.

Petra Ström
Stockholm
Klarälvdalens folkhögskola

Patrik Swede
Miljöverkstan i Haninge
Kommunens naturskola

Martin Olsson
Naturskolan Katrineholm

Arianna Scarpellini
Miljöförvaltningen, Stockholms
stad

Ola Langvall
SLU, samordnare
Svenska fenologinätverket

Nette Bygren, ekolog,
Miljöförvaltningen i Stockholm
stad

Sofia Tiger & Moa
Naturum Fulufjället

Eva Sandberg SLU Centrum
för naturvägledning

Kristina Andersson
Studieförbundet
Naturum Värmland

Anne Halldin
Naturskyddsföreningen
Västmanlands länsförbund

Emma Enfjäll, biolog,
naturvårdesspecialist Stora
Enso Skog AB, Värmland

Johanna Anemalm
Naturskyddsföreningen,
verksamhetsutvecklare;
pedagogik

... Sammanlagt var det
45 personer i mötet.

Gökotta - program

- 08:15 **Start och välkomna** – Eva Sandberg och Per Bengtson,
SLU Centrum för naturvägledning
- 08:20 **Moa Pettersson**, biolog på SLU Artdatabanken och även inblandad i
Vårkollen, Försommarkollen, Biologiska mångfaldens dag och mycket annat.
- 08:45 **Diskussion och erfarenhetsutbyte** i grupper
- 09:05 **Gemensam diskussion**
- 09:30 **Tack och hej**

Erfarenhetsutbyte och idéer

Diskussionsfrågor:

- **Dela dina bästa tips om att levandegöra biomångfald.** Vad och hur gör du? Vad är viktigt att tänka på? Vilka exempel är bra att lyfta? Hur blir det berörande och spännande?
- **Hur kan vi utveckla detta tillsammans?**
Dela tankar och goda exempel.

Upplägg:

1. Presentera er för varandra
2. Diskutera tillsammans utgående från frågorna
3. Toppen om ni kan hjälpas åt att göra noteringar i gruppens arbetsblad.

Diskutera

Dina bästa tips för att levandegöra biomångfald.

Namn

Petra,
Arianna,
Susanne,
Emma,
Anne

Väck respekt, om inte intresse, kan vara ett första steg ffa när man jobbar mot grupper som inte redan "frälsta". Bäst funkar att inte prata arter utan levandegöra skogen och inkorporera historia och mänsklighet, enkel ekologi. "Stora" lätthittade arter väcker oftast mer intresse.

Att förenkla budskap och begrepp kan göra en stor skillnad med att locka olika grupper

Hur når man ut till utsatta grupper - med liten elr ingen erfarenhet av skog & natur.

Många känner prestations- och klimatångest. Bra att prata om det lilla man kan göra i sin vardag (t ex BM på små ytor, eller i trädgården) och åtminstone väcka tanken

Natur- och kulturvandringar för att tydliggöra kopplingen mellan natur och kultur

Vid artguidningar viktigt att kanske fokusera på några få arter. Gärna levandegöra arterna med med knasiga beskrivningar, lukta, känna, smaka.

Inkludera människans historia och samarbete med naturen. "Skogsbruk då", "1km lin", "Ångs- & betesmarker, småskaligt lantbruk

Workshop bygga fågel/fladermusholkar, insektshotell

Hur kan vi utveckla detta tillsammans?

Kommunikation! Våga ställa nyfikna frågor om saker en inte vet något om.

Samarbeta mer mellan företag, myndigheter och ideella organisationer.

Växande engagemang är en Facebookgrupp för omställningens tre dimensioner - med bara positiva nyheter.

Utnyttja de verktyg som finns för att väcka intresse för biologisk mångfald. Artrapportera, artfakta.se, alla dessa bra FB-grupper osv.

Diskutera

Dina bästa tips för att levandegöra biomångfald.

Namn
Sofia
Marie
Kristina
Martin
Patrik

Artbingo
Går bra att anpassa.
Göra båda enklare och
mer utmanande.
Anpassa till årstid

Tema för årkurs 2
Naturen runt knuten
Småkryp, håva insekter
Artbestämningsnycklar/
plansch

Bioblitz
Skoj och utmanande!
Kräver en del resurser

Fågelmorgon
Ha en guide och sen
visa på att det är relativt
enkelt med
fågelskådning och
trevligt :)

Hur kan vi utveckla detta tillsammans?

Dela med oss av det vi
gör. Ta inspiration av
varandra!

Kulturskolan i Falun -
inspiration föra samman
kultur och natur.
Tidsresor

Fler ord för skog av
olika slag. Planterad
skog. Gammelskog och
så vidare.

Få med sig
hembygdsrörelser,
hembygdsgräddor mfl

Artbingo bra för att få
människor att titta
omkring sig på vägen till
en plats.

Diskutera

Dina bästa tips för att levandegöra biomångfald.

Namn
Anette
Annika
Karin
Gunilla
Anna

Konceptualisering: "3 giganter", "small five".

Titta nära, gå in på detaljer. Lupp, håv, se den lilla världen.

Skapa förståelse för det storskaliga nätverket och hur allt hänger ihop.

Specialisering, smala ämnen som man djupdyker i.

Engagera barnen, som sen kan lära sina föräldrar.

Utgå från platsen: vad är speciellt här? Ge uppgifter utifrån platsen. "Vem bor här".

Anpassa efter målgruppen! Skapa en relation till det levande.

Hur kan vi utveckla detta tillsammans?

Behövs jobbas från många olika håll: föräldrar, privatpersoner, allmänhet behöver också arbeta med att öka förståelsen...

Dela erfarenheter på detta sätt!

Diskutera

Namn
Anita
Nette
Ola
Helena

Dina bästa tips för att levandegöra biomångfald.

Att gå ut med barnen i naturen

Starta projekt med flashiga namn. I Tallin gör de tex en "pollinator highway"

Inspirera folk i sin närhet

Visa på samspelet i naturen
Ex. Blommande Sälg och jordgubbe, vad har dom gemensamt?

Hur kan vi utveckla detta tillsammans?

Samla i en idebank

Dina bästa tips för att levandegöra biomångfald.

Namn:
Viveca Jansson,
Maya Larsson,
Maria Carlsson,
Annika Lindhe,
Lotta Albertsson

Kommunikation -skriftlig
och muntlig

Skyltar. Gärna korta.
Folk orkar inte alltid läsa
så mycket.

“Guide för biologisk
mångfald” -tips om vad
man kan göra själv.
<https://parker.stockholm/siteassets/parker-och-natur/vaxter-och-djur/biologisk-mangfald/guide-for-biologisk-mangfald-webb-2022.pdf>

Rikta sig till yngre - tex
influencer som lyfter
biologisk mångfald.
Samarbete
SLU-influencer.
Superkort och kärnfullt

Bygga holkar eller
liknande för att illustrera
hur man själv kan hjälpa
biologisk mångfald

Visa på konkreta enkla
exempel som finns på
plats, samt på ett enkelt
sätt visa på hur allt
hänger samman

Hur når vi ut till dem
som inte är så
intresserade? - nya
kanaler?

Exempel -
jordgubbsodling-syltfabrik-jordgubbsglass .
Alla vill ha mer jordgubbar. Skola fick
utmaning - mer jordgubbsglass! MEN det
saknas pollinatörer. Vad kan ni göra för att
hjälpa pollinatörerna? → bygga insekshotell

Hur kan vi utveckla detta tillsammans?

Diskutera

Dina bästa tips för att levandegöra biomångfald.

Namn
Alexander,
Jessica,
Charlotta,
Moa

Ha med ett varför det är viktigt/syfte - koppla till den egna vardagen så att det blir personligt. "Whats in it for me?"

Visa de positiva exemplen och hur man själv kan göra något i sin vardag. Ha mätbarhet i positiv förändring.

Visa på komplexitet - det finns mycket mer än det man ser vid första anblick. Hur hänger arterna ihop? Vad är kraven för livet? Bilda kedja.

Nå andra än de redan frälsta - t.ex genom konstnärlig gestaltning av naturen (t.ex Lankälvs-katedralen)

Nå barn: ta på saker, göra på riktigt, använda flera sinnen.

Lyfta ekosystemtjänster - bra och svårt.

Hur kan vi utveckla detta tillsammans?

Hemsida med tips, forum där man kan stärka varandra och dela erfarenheter

Organiserade studiebesök för att dela erfarenheter och se hur andra jobbar

CNV ska ta tag i detta - göra en resursbank såsom artbingo-fb-gruppen har en filbank för artbingos

Gökottan är ett bra koncept: håll liv i det!

Växla upp regionala projekt till nationella. T.ex 1 kvm lin-projektet <https://hemslojden.org/a-kunskap/1-kvm-lin-2/>

Diskutera

Namn
Kristina
Jasmine
Per-Arne

Dina bästa tips för att levandegöra biomångfald.

Vara så konkreta som möjligt. Närheten till människor. Koppla det till livsmedelsförsörjning/pollinering. Vad kan du göra osv.

→ därför bra att försöka förklara varför det behövs för oss/människor. Biologisk mångfald förutsättning för allt liv

Att berätta om sälgens fördelar som frukost åt nyvakna pollinerare

Biologisk mångfald är ett litet komplicerat och abstrakt begrepp - så det är en utmaning →

Tankar, kommentarer och tips

Tips på en plats att besöka:

<https://bergslagensvisitorcenter.se/lankalvskatedralen>

Se Moa Petterssons presentation som en separat pdf här:

<https://www.slu.se/centrumbildningar-och-projekt/centrum-for-naturvagledning/kurser-seminarier-evenemang/dokumentation/2023-cnvaaktiviteter/dokumentation-gokotta-230419/>

Göteborg 25 jan 2023:

Från huvudsessionen 19 december.

Från gökottan om det nya globala ramverket för biologisk mångfald

Naturvägledning efter COP-15 i Montreal 25 jan 2023

Inspelning: <https://www.slu.se/ew-kalender/2023/1/gokotta-naturvagledning-efter-montreal/>

Här är några länkar om du vill läsa mer:

Convention on Biological Diversity, pressmeddelande 19 december

COP15: NATIONS ADOPT FOUR GOALS, 23 TARGETS FOR 2030 IN LANDMARK UN BIODIVERSITY AGREEMENT

<https://www.cbd.int/article/cop15-cbd-press-release-final-19dec2022>

Pressmeddelande från Klimat- och näringslivsdepartementet, 21 december

Nytt globalt ramverk för biologisk mångfald

<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2022/12/nytt-globalt-ramverk-for-biologisk-mangfald/>

WWF:s pressmeddelande, 19 dec

Tummen upp för global räddningsplan för naturen – men mer insatser behövs akut

<https://www.wwf.se/nyheter/tummen-upp-for-global-raddningsplan-for-naturen-men-mer-insatser-behovs-akut/>

Naturskyddsföreningens pressmeddelande, 19 december

Naturskyddsföreningen om COP15: Historiskt avtal som regeringen nu måste leva upp till

<https://via.tt.se/pressmeddelande/naturskyddsforeningen-om-cop15-historiskt-avtal-som-regeringen-nu-maste-leva-upp-till?publisherId=3236031&releaseId=3337103>

Naturvägledning syftar till kunskap om och känsla för naturen.

SLU Centrum för naturvägledning, CNV
– Kunskapscentrum och mötesplats för naturvägledning.

Pssst: gå in på www.cnv.nu och skriv upp dig för CNV:s nyhetsmejl.

Kontakt:
SLU Centrum för naturvägledning
Per Bengtson
per.bengtson@slu.se
0709-46 88 51

Tack!

CENTRUM FÖR
NATURVÄGLEDNING